

روزنامه آری [زنبور] و فهرست مطالب چند شماره آن

◆ سیدعلی هشت رو دی

جریده «آری» که معنی آن به فارسی زنبور می‌باشد بین سال‌های ۱۳۲۸ و ۱۳۲۹ قمری / ۱۹۱۰ - ۱۹۱۱ به مدیریت داداش بینادزاده منتشر می‌شده است. چاپ و نشر آن نیز بر عهده شخصی به نام علی محمد علی اوف بوده. از این روزنامه که هفت‌های یک بار منتشر می‌شده تنها سه شماره، ۶، ۷ و ۸ از سال دوم بدست آمده که هر شماره در ۸ صفحه به طبع می‌رسیده است.

سرلوحه روزنامه بسیار ساده و روان بوده و عنوان جریده «آری» بین دو شاخه گندم تزیین شده است، در قسمت بالای آن، نام و شماره جریده به خط روسی نوشته شده و در قسمت پایین آن سه کلمه «اتحاد، اخوت، اسلامیت» درج گردیده و در سمت راست و چپ، قیمت و آدرس نشریه ثبت شده است. برای آشنایی بیشتر با سرلوحه این نشریه، لازم است تانگاهی به یک شماره از «آری» داشته باشیم. همانطور که ذکر شد، عنوان نشریه در داخل شاخه گندم قرار گرفته و در پایین آن این جمله آمده است: «هر هفته شنبه گونلری نشر اولونان مصور مضحکه ژورنالیدر» (هر هفته روزهای شنبه مجله‌ای مصور و طنز گونه به چاپ می‌رسد).

در صفحه اول هر شماره روزنامه آری یک تصویر از رجال و مشاهیر ایران و جهان را می‌توانیم مشاهده کنیم. مطالب مندرج روزنامه نیز در برخی از صفحات به صورت اشعار و موزن می‌باشد. در بخش‌هایی اشعاری رامی بینیم که با توجه به اسم روزنامه «آری» یا زنبور که نیش‌هایی به گروه‌هایی از جامعه از جمله به روحانیت و علماء می‌زند از جمله اشعار «مفته خور شیخ‌لره» (برای شیخ‌های مفت‌خور!) که بسیار تند و دور از واقعیت بوده و در آن رعایت انصاف و عدالت نشده است. لازم به یادآوری است که در یکی از شماره‌های روزنامه آری ضمیمه‌ای به زبان فارسی به عنوان

بیانیه‌ای خطاب به ملت ایران در انتهای آن مستقلابه چاپ رسیده است که نمونه آن را در این مقاله پیوست نموده‌ایم.

همچنین روزنامه دیگری به زبان ترکی و فارسی به نام «زنبور» در باکو به آدرس باکو کهنه پولیس کوچه سی نمره ۱۰ به چاپ می‌رسیده که فاقد مشخصات سردبیر و مدیر مسؤول است و احتمال دارد ارتباطی با گردانندگان روزنامه آری که در ترکی به معنی زنبور است داشته باشد. ولذا صفحه اول نمره ۳۱ آن را که کلا به ترکی است به صورت کلیشه پیوست این مقاله نموده‌ایم.

اکنون فهرست مطالب سه شماره ۶، ۷ و ۸ سال دوم روزنامه «آری» را جهت آشنایی بیشتر با افکار و عقاید این روزنامه می‌آوریم. به بقیه شماره‌های منتشر شده آن دسترسی پیدا نکردیم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

آبو نه قیھتى

ماھمازىدە وروپادىدە: ۱۲ آيلىق — مىنات
— ۶ آيلىق — مىنات
— ۳ آيلىق — مىنات
اجىنى مەكىنلەردىدە: ۱۲ آيلىق — ۶ مىنات
— ۶ آيلىق — ۴ مىنات
سىمسىز ۱۰ آيلىق.

اھارە و ۋاتىر
باشقا كەنە پۈلىس كۆچىسى نۇرە ۱۰
Баку старо-полицейская № 10

ئەرام ابجۇن آرىپىسى: باڭچى مەزىزىر.

БАКУ ОЛДУРУС

Редакция журнала «Законность»

اعلان قۇمىسى

ماھىنە مەھىمەدە بەپتىن ئەپ بىر سەرەتىرى ۱۰ فىكت دال مەھىمەدە، ھۇن
آرىپىسى مەكىشىت خەلى ۳۱ دادان يەمىلى قىلىڭىز مەزىزىر.
ماھىنە مەھىمەدە بۇرۇز دەپتىر

۱۹۰۹ دادكىيار

مەھىنە شەر اولۇنۇر

۶ شوال المظىم ۱۲۲۷ جىھە كەنلىرى

ئۇرۇز زېپەر

۳۰ مىنچى نۇرە ۱۰ زەھار

۲۷

اولە يەلە طالب عزىز قىزىم
بادە كىدرە غەفت و عەست قىزىم

باقىم؟ اوروس تۈلارىنى يىوا
كەفەر بى دىنەر اولار بى جىا

توبە ئاڭ بە ئابىء، اېتكە خطا
مەكتەب آدىن چىكە بلادر بلا

اولە يەلە طالب عزىز قىزىم
بادە كىدرە غەفت و عەست قىزىم

اوپىيە فاتە لە بى سېب
خەلقە باخوب سوپىمە دارالاەد

بۈرخەرلەمكىبىز دىدىيەكىدەداب
چىكمە عېت زەست و رنج تىپ

توش اىلە جانڭامەت قىزىم
سوءە عەتلەرە سەقات قىزىم

قۇرلارە درىسى علمى كرام
حکم شىرىتىدى شىرىت قىزىم

سۈرەتلىكى قاڭىز قۇرىن تىڭىدا ماما
شامە كېنىچى كەپلەر ياتار ياما

چىهدەلە بېز باشىشىز ئاشتاما
باخىمە ارىيڭى توللانە دامىدان داما

تۇرخ اىلە كەنگەمەت قىزىم
سوءە عەتلەرە سەقات قىزىم

قۇرلارە درىسى علمى كرام
حکم شىرىتە ئىدۈيدە حرام

تۇرخ اىلە بېنە كەنەت قىام
خىزەنە مەھىمەدە دام

أولە كەنەت قىزىم

وادىدىيە دېنە نە آجى بىر عتاب
ياندروپ ايتىدى بورۇدە كېنى كېتاب
من كۆرۈدە بىلمى ئىدە بىلمى ئاب?
سەن گۈرمىن كۆچەلەرى بى جاپ
خان ئىدر اوندا مەكانىت قىزىم
بادە كىدرە غەفت و عەست قىزىم
وېرىش اذىل كۆرنە خەدائى جەھان
قۇرلارە بىر كەچ خەرائە مەكان
ھى اولا باقىوش كېنى دۈزىشان
دۇش كۆرتكەن كۆزۈزە ئاشكەۋان
دۇشكە بىر كۆشە ئەلتىت قىزىم
حکم شىرىتىدى شىرىت قىزىم
سۈرەتلىكى قاڭىز قۇرىن تىڭىدا ماما
شامە كېنىچى كەپلەر ياتار ياما
چىهدەلە بېز باشىشىز ئاشتاما
باخىمە ارىيڭى توللانە دامىدان داما
دېنە داشىمە ئەلە حەزمەت قىزىم
كۆر كېلە ئىتىكە خەستە قىزىم
لاغىز

ملەت دەرىپىنى چىكىن بىر

عەرىزىزون آخىر چەندە بى اىشى
ئامسوار ايشلى ئەنلىق دەندى ئەلە كۆكىك
يەنە ئەنلىق دەندى ئەلە كۆكىك دەندى
بۇنامار ئەنلىق دەندى ئەلە كۆكىك دەندى
بۇنامار ئەنلىق دەندى ئەلە كۆكىك دەندى
عەرىزىزون اولۇر كەنگەمەت قىزىم

اپتەچەلەرا اما اوزىز آرامىز دەن ئەزىز
ملاڭاردىن بۇچ ئەنلىق دەندى ئەلە كۆكىك
لە دەن ئەنلىق دەندى ئەلە كۆكىك دەندى
لارىدە دەن ئەنلىق دەندى ئەلە كۆكىك دەندى
دۇسلىكىلار ملاڭار دەغا ياز سولالار
جەندار

نمایه مطالب ۳ شماره از سال دوم روزنامه آری

سال شماره صفحه فهرست مطالب

شنبه ۴ صفر المظفر ۱۳۲۹ / ۲۲ بهار ۱۹۱۱

۶ ۲

عکس حاج صد حیدر اوف

۶ ۲

قیشدرو و آجیلقر (زمستان و گشنگی)

۶ ۲

مفتخه خور شیخله (شیخ های مفت خور)

۶ ۲

جمعه مسئله سی (مسئله جمعه) صفحات ۴ تا ۷ موجود نبود

۶ ۲

کیچه کیدر (می رود و می گذرد)

۶ ۲

بی انصافل (بی انصافی)

۶ ۲

تیلیفونیز (تلفن ما)

۶ ۲

مسئله نک حلی (حل شدن مسئله)

۶ ۲

عذر ایسته یوریک (عذر خواهی می کنیم)

۶ ۲

یازیخانه «فانی» (چاپخانه فانی)

۶ ۲

شنبه ۱۱ صفر المظفر ۱۳۲۹ / ۳۹ بهار ۱۹۱۱

- ۷ ۲

تصویر صدراعظم سابق ترکیه کامل باشا

۱ ۷ ۲

مجنون و لیلی اسلام و یا خود خلیفه عصر

۲۰۱ ۷ ۲

ادبیات

۲ ۷ ۲

آشکار

۳ ۷ ۲

داشدمیرک دمیرقا یاه ایله صحبتی

۴۰۳ ۷ ۲

گوزدیگمک (چشم زدن)

۴۰۵ ۷ ۲

شماخیدن تیلفون ایله (از شماخی شهر) تلفن بزن

۵ ۷ ۲

خصوصی مخبر مژدن عشق آباد (از خبرنگار خصوصی عشق آباد)

۵۰۶ ۷ ۲

مكتوب (نامه)

۶ ۷ ۲

یوز ایلدن سکره (صد سال بعد)

۷۰۶ ۷ ۲

نه او لار (جه می شود)

۷ ۷ ۲

اداره مزه گلن تلگراف خبر لری (اخبار تلگرافی که به اداره مآشده)

۸۰۷ ۷ ۲

مسئله

۸ ۷ ۲

یازیخانه فانی (چاپخانه فانی)

۸ ۷ ۲

شنبه ۱۸ صفر المظفر ۱۳۲۹ / ۵ فیورال ۱۹۱۱

۸ ۲

۱	عکس شیخ الاسلام ترکیه	۸	۲
۲	مجنون و لیلی اسلام آبچیه از شماره قبل ا	۸	۲
۳	مشقتعده ترقی	۸	۲
۴	سیاحت (گردش)	۸	۲
۵	عجب ایشه دوشیدیم (عجب کاری گرفتاری شدم)	۸	۲
۶	ملت قاباچه گله جک (ملت جلو خواهد آمد)	۸	۲
۷	خصوصی مخبر مزدن عشق آیاد (از خبرنگار خصوصی عشق آباد)	۸	۲
۸	جمعه مسئله سی یا خود جمعه تورشیسی (مسئله جمعه یا طنز جمعه)	۸	۲
۹	چوب	۸	۲
۱۰	مهم بر اعلان (یک آگهی مهم)	۸	۲
۱۱	تلیفون خبرلری (اخبار تلفونی)	۸	۲
۱۲	مخمس ترجیع بند	۸	۲
۱۳	آشکار آبچیه از شماره ۱۷	۸	۲
۱۴	عشقم گلنده (زمانی که عشقم می آید)	۸	۲
۱۵	مسئله حلی (حل مسئله)	۸	۲
۱۶	یازیخانه فانی (جاپخانه فانی)	۸	۲
۱۷	شریک اولماق ایسته یورم (یک شریک می خواهم)	۸	۲

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی